

3.8 อำเภอเสิงสาง

3.8.1 ประวัติความเป็นมา

คำว่า “เสิงสาง” หมายความว่า ไกลรุ่งหรืออรุณรุ่ง ประวัติความเป็นมาของอำเภอนี้เป็นตำนานพื้นบ้านของชาวอีสาน ความว่าท้าวประจิดเจ้าเมืองกัมพูชา ได้ออกติดตามหานางอรพิมพ์ที่เมืองพิมาย เมื่อได้พบกันแล้วจึงพากันเดินทางกลับ แต่มีเหตุต้องพลัดหลงกัน และได้พบกันอีกครั้งที่หมู่บ้านแห่งหนึ่งตอนพระอาทิตย์กำลังจะขึ้น จึงเรียกหมู่บ้านนั้นว่า “บ้านเสิงสาง” ซึ่งต่อมาได้นำมาตั้งเป็นชื่ออำเภอ เดิมอำเภอเสิงสางเป็นตำบลหนึ่งของอำเภอกนครบุรี ที่มีเขตการปกครองจำนวน 1 ตำบล คือ ตำบลสระตะเคียน ประกอบด้วย 7 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านสระตะเคียน บ้านสระประทีป บ้านโคกเตาเหล็ก บ้านโนนสมบูรณ์ บ้านกุศโบล บ้านสุขไพบูลย์ และบ้านคอนแวน ต่อมาเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2519 กระทรวงมหาดไทยได้ยกฐานะท้องที่ตำบลสระตะเคียน ขึ้นเป็นกิ่งอำเภอเรียกว่า กิ่งอำเภอเสิงสาง และได้ยกฐานะเป็นอำเภอเมื่อวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2522

3.8.2 ที่ตั้งอำเภอ อาณาเขต ขนาดพื้นที่

อำเภอเสิงสางมีพื้นที่ 1,197 ตารางกิโลเมตร หรือ 748,125 ไร่ พื้นที่ของอำเภอเสิงสางเป็นที่ราบสูง ลักษณะเป็นลูกกระพอน ความสูงอยู่ระหว่าง 150 - 300 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง มีลำน้ำธรรมชาติที่สำคัญไหลผ่าน ได้แก่ ลำมาศ ซึ่งมีต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาพนมดงเร็ก ไหลผ่านท้องที่ตำบลโนนสมบูรณ์ ตำบลสระตะเคียน ตำบลกุศโบล ผ่านไปเขตท้องที่จังหวัดบุรีรัมย์ และไหลไปบรรจบลำน้ำมูลที่อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมาและอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอกนครบุรี จังหวัดนครราชสีมา

3.8.3 ลักษณะภูมิประเทศและลักษณะทางภูมิอากาศ

อำเภอเสิงสางตั้งอยู่บริเวณที่สูงโดยทั่วไปพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นลูกคลื่นลอนตื้น ยกเว้นบริเวณใกล้เชิงเขามีลักษณะเป็นพื้นที่ลูกคลื่นลอนลึก พื้นที่บางส่วนเป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำไหลผ่านหลายสาย ได้แก่ ลำแชะ ลำพระเพลิง ลำตะคอง ลำน้ำมูล และลำจักราช ทางตอนกลางมีความสูงจากระดับน้ำทะเล 200 - 250 เมตร

ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไปมีความแห้งแล้ง ประกอบด้วย 3 ฤดูกาล คือ ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม โดยรับอิทธิพลมาจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ อากาศค่อนข้างหนาวเย็น และฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมิถุนายน สภาพอากาศร้อนและแห้งแล้ง

3.8.4 ลักษณะทางเศรษฐกิจ

1) การประกอบอาชีพ จากข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรในเขตอำเภอเสิงสางโดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา ทำไร่ ทำสวน ทำการประมง ปศุสัตว์ รองลงมาคือการประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป

ตารางที่ 228 แสดงการประกอบอาชีพของประชากร อำเภอเสิงสาง

อาชีพ	เพศ		รวม (คน)
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	
ไม่มีอาชีพ	971	1,104	2,075
นักเรียน	4,426	4,121	8,547
นักศึกษา	224	313	537
ทำนา	1,231	1,342	2,573
ทำไร่	5,654	5,074	10,728
ทำสวน	78	94	172
ประมง	1	3	4
ปศุสัตว์	42	25	67
รับราชการ	185	168	353
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	23	30	53
พนักงานบริษัท	206	213	419
รับจ้างทั่วไป	4,793	4,228	9,021
ค้าขาย	337	551	888
ธุรกิจส่วนตัว	91	79	170
อื่นๆ	816	980	1,796
รวมทั้งสิ้น	12,226	11,445	23,671

ที่มา : ข้อมูล จปฐ. อำเภอเสิงสาง (2554)

หมายเหตุ : จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริงจากการสำรวจนี้ อาจไม่เท่ากับประชากรที่มีอยู่ในทะเบียนบ้านได้

2) รายได้ จากข้อมูลพบว่า พื้นที่ตำบลเสิงสางมีรายได้เฉลี่ยสูงสุดของอำเภอจำนวน 58,523.82 บาทต่อคนต่อปี ซึ่งสูงกว่ารายได้เฉลี่ยของจังหวัดนครราชสีมา รองลงมาคือ ตำบลโนนสมบูรณ์มีรายได้เฉลี่ยจำนวน 53,730.39 บาทต่อคนต่อปี และตำบลที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ตำบลบ้านราษฎร์มีรายได้เฉลี่ยจำนวน 43,210.92 บาทต่อคนต่อปี

ตารางที่ 229 แสดงรายได้ของประชากรจำแนกเป็นรายตำบล อำเภอเสิงสาง

ลำดับ	ตำบล	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (บาท)
1	เสิงสาง	58,523.82
2	สระตะเคียน	43,279.27
3	โนนสมบูรณ์	53,730.39
4	กุคโบสถ์	51,395.07
5	สุขไพบูลย์	51,675.95
6	บ้านราษฎร์	43,210.92
เฉลี่ยรายได้ต่อคนต่อปีของคนในพื้นที่		49,864.87

ที่มา : ข้อมูล จปฐ. อำเภอเสิงสาง (2554)

จากผลการสำรวจข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี พ.ศ. 2554 เขตชนบท คนในครัวเรือน มีรายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าคนละ 23,000 บาทต่อคนต่อปี จำนวน 10,105 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 99.4 ของจำนวนสำรวจทั้งหมด 10,171 ครัวเรือน ไม่ผ่านเกณฑ์รายได้ 66 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.6

3) รายจ่าย จากข้อมูลพบว่าพื้นที่อำเภอเสิงสางมีค่าใช้จ่ายด้านต้นทุนการผลิตรวมทั้งหมดจำนวน 290,079,291 บาท ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ค่าสารเคมีเพื่อการผลิต ค่าจ้างแรงงาน ค่าเช่า ค่าเครื่องจักร และค่าอื่น ๆ ส่วนค่าใช้จ่ายด้านการอุปโภคบริโภคสูงถึงจำนวน 1,322,790,142 บาท ซึ่งสูงกว่าค่าใช้จ่ายด้านต้นทุนการผลิต

ตารางที่ 230 แสดงรายจ่ายภาพรวมของประชากรจำแนกตามประเภทของรายจ่าย อำเภอเสิงสาง

ประเภทรายจ่าย	รายจ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	51,282,055
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	0
	จำนวนรวม	51,282,055
ค่าสารเคมีเพื่อการผลิต	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	97,793,121
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	0
	จำนวนรวม	97,793,121
ค่าจ้าง ค่าแรงงาน ค่าเช่า	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	78,868,391
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	0
	จำนวนรวม	78,868,391

ตารางที่ 230 แสดงรายจ่ายภาพรวมของประชากรจำแนกตามประเภทของรายจ่าย อำเภอเสิงสาง (ต่อ)

ประเภทรายจ่าย	รายจ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าเครื่องจักรต่างๆ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	62,135,724
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	0
	จำนวนรวม	62,135,724
ค่าใช้จ่ายเพื่อการซื้อข่าวสาร	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	121,904,293
	จำนวนรวม	121,904,293
ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้ออาหารที่จำเป็น	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	152,070,244
	จำนวนรวม	152,070,244
ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อขนมกรุบกรอบ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	46,673,604
	จำนวนรวม	46,673,604
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	101,177,648
	จำนวนรวม	101,177,648
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	15,481,202
	จำนวนรวม	15,481,202
ค่ารักษาพยาบาล ค่ายา	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	18,467,822
	จำนวนรวม	18,467,822
ค่าใช้จ่ายในด้านการศึกษา	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	57,432,182
	จำนวนรวม	57,432,182
ค่าการเดินทาง (ค่าน้ำมันรถ ค่าโดยสาร)	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	51,066,554
	จำนวนรวม	51,066,554

ตารางที่ 230 แสดงรายจ่ายภาพรวมของประชากรจำแนกตามประเภทของรายจ่าย อำเภอเสิงสาง (ต่อ)

ประเภทรายจ่าย	รายจ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าน้ำ ค่าไฟ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	54,403,138
	จำนวนรวม	54,403,138
ค่าโทรศัพท์ บัตรเติมเงิน	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	618,875,812
	จำนวนรวม	618,875,812
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	96,056,132
	จำนวนรวม	96,056,132
ค่าบันเทิง หวย และการพนัน	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	9,857,977
	จำนวนรวม	9,857,977
ค่าบุหรี เหล้า ยาสูบ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	11,559,066
	จำนวนรวม	11,559,066
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	43,664,472
	จำนวนรวม	43,664,472
รวมทั้งหมด		1,688,769,437

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดนครราชสีมา (2553)

4) หนี้สินและเงินออม ประชากรอำเภอเสิงสางมีหนี้สินเฉลี่ย 29,952.20 บาทต่อคนต่อปี และมีเงินออมเฉลี่ย 10,730 บาทต่อคนต่อปี และข้อมูลจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) จังหวัดนครราชสีมา ประจำปี พ.ศ. 2553 พบว่าเกษตรกรในพื้นที่อำเภอเสิงสางมีหนี้สินจากการกู้ยืม ธกส. รวมกันจำนวน 709.2 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่ผู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพจำนวน 541.2 ล้านบาท กู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนาการศึกษาจำนวน 26.3 ล้านบาท และกู้เพื่อชำระหนี้ในระบบจำนวน 141.7 ล้านบาท

5) กลุ่มองค์กร

ก. กลุ่มองค์กรชุมชน และองค์กรทางสังคมที่เข้มแข็งในพื้นที่อำเภอเสิงสาง มีกลุ่มประเภทกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มสตรีแม่บ้าน กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่สำคัญ ดังนี้

ตารางที่ 231 แสดงกลุ่มองค์กรในพื้นที่อำเภอเสิงสาง

ชื่อกลุ่ม	สมาชิก	กิจกรรมหลัก	ชื่อประธานกลุ่ม
ชมรมอาสาพัฒนาชุมชน	90	อาสาดูแลและส่งเสริมอาชีพ	นางนาคแก้ว เสถียรหิรัญ
คณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ	50	ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพสตรีระดับหมู่บ้านและตำบล	นางพิมพ์ภา อินทร์น้อย
ชมรม อสม. อำเภอเสิงสาง	1,385	ช่วยเหลือด้านการดูแลสุขภาพขั้นพื้นฐานของชุมชน	นางนาคแก้ว เสถียรหิรัญ
เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอ	10,766	บริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียน	นายไพฑูรย์ สิงโท
เครือข่ายทุนชุมชนตำบลเสิงสาง	135	บริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนระดับตำบล	นาย เชน แซ่ลี หมู่ 3 ต.เสิงสาง

ที่มา : รวบรวมโดยคณะกรรมการทศวรรษใหม่ ปฏิรูปโครงสร้าง ปฏิรูปประเทศไทย อำเภอเสิงสาง (2554)

ข. กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ โอท็อปในพื้นที่อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา มี ดังนี้

ตารางที่ 232 แสดงรายชื่อกลุ่มโอท็อปในพื้นที่อำเภอเสิงสาง

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ประธาน
กลุ่มแปรรูปอาหาร	18 หมู่ 2 ต.เสิงสาง	นางสาวเดือน จิตรรา
กลุ่มเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมือง	31 หมู่ 2 ต.เสิงสาง	นายเขียว ยางแดงครบุรี
กลุ่มผ้าไหมมัดหมี่	55/1 หมู่ 12 ต.เสิงสาง	นางทิฆมาตี ไวไชสง
กลุ่มทำน้ำปลา	44 หมู่ 13 ต.เสิงสาง	นายจำรัส แก้วใหญ่
กลุ่มทอผ้ากระตุก	99 หมู่ 14 ต.เสิงสาง	นางวิลาวัลย์ พิงไพร
กลุ่มทอผ้าไหม	75 หมู่ 6 ต.สุขไพบูรณ์	นายสังเวียน ชะออน
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงไหมสระตะเคียน	132 หมู่ 7 ต.สระตะเคียน	นายเผด็จ โนนทะคำจัน
กลุ่มทอผ้าลายขิดบ้านบ่อลิง	209 หมู่ 10 ต.โนนสมบูรณ์	นางสง่า อมกระโทก
สหกรณ์การเกษตรสตรีตำบลบ้านราษฎร์ จำกัด	21 หมู่ 7 ต.บ้านราษฎร์	นางฉวีวรรณ ลักคิพ
กลุ่มทอผ้ามัดหมี่	108 หมู่ 7 ต.กุศโบสถ์	นายวิรัตน์ แวดไชสง

ที่มา : รวบรวมโดยคณะกรรมการทศวรรษใหม่ ปฏิรูปโครงสร้าง ปฏิรูปประเทศไทย อำเภอเสิงสาง (2554)

3.8.5 ลักษณะทางสังคม

1) ด้านประชากร อำเภอลำปางมีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 19,095 ครัวเรือน มีประชากรจำนวน 68,723 คน เป็นชายจำนวน 34,383 คน เป็นหญิงจำนวน 34,340 คน ซึ่งมีรายละเอียดเป็นรายตำบลดังนี้

ตารางที่ 233 แสดงจำนวนครัวเรือน และจำนวนประชากร อำเภอลำปาง

ลำดับที่	ตำบล/เทศบาล	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร		
			ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
1	ตำบลลำปาง	1,904	3,413	3,433	6,846
2	เทศบาลตำบลลำปาง	2,542	3,719	3,853	7,572
3	ตำบลสระตะเคียน	2,895	5,754	5,528	11,282
4	ตำบลโนนสมบูรณ์	1,442	2,364	2,206	4,570
5	เทศบาลตำบลโนนสมบูรณ์	1,660	2,971	3,145	6,016
6	ตำบลกุศโปลี	3,635	6,909	6,872	13,781
7	ตำบลสุขไพบูลย์	2,877	5,484	5,646	11,130
8	ตำบลบ้านราษฎร์	2,140	3,769	3,657	7,426
รวม 6 ตำบล 2 เทศบาล		19,095	34,383	34,340	68,723

ที่มา : สำนักงานทะเบียนราษฎร์ อำเภอลำปาง (ข้อมูล ณ กันยายน 2554)

จากการสำรวจจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริง ณ วันสำรวจ จำแนกตามช่วงอายุผลการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานระดับอำเภอ (จปฐ.2) ปี พ.ศ. 2554 พบว่าอำเภอลำปาง มีประชากรตามช่วงอายุ ดังนี้

ตารางที่ 234 แสดงช่วงอายุของประชากร อำเภอลำปาง

ช่วงอายุประชากร (ปี)	เพศ		รวม (คน)
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	
น้อยกว่า 1 ปี	164	162	326
1- 2	420	417	837
3- 5	878	771	1,649
6- 11	1,968	1,781	3,749
12- 14	1,132	1,085	2,217
15- 17	1,035	932	1,967
18- 25	2,124	2,049	4,173

ตารางที่ 234 แสดงช่วงอายุของประชากร อำเภอเสิงสาง (ต่อ)

ช่วงอายุประชากร	เพศ		รวม (คน)
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	
26 – 49	7,202	6,953	14,155
50 – 60	2,242	2,159	4,401
มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	1,913	2,016	3,929
รวมทั้งหมด	19,078	18,325	37,403

ที่มา : ข้อมูล จปฐ. อำเภอเสิงสาง (2554)

หมายเหตุ : จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริงจากการสำรวจนี้อาจไม่เท่ากับจำนวนประชากรที่มีอยู่ในทะเบียนบ้านได้

2) ด้านการศึกษา

ก. ระดับการศึกษาของประชากรในพื้นที่อำเภอเสิงสาง ส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา ในระดับชั้น ป.4 - ป.6 รองลงมาคือผู้ที่จบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตารางที่ 235 แสดงระดับการศึกษาของประชากร อำเภอเสิงสาง

ระดับการศึกษา	เพศ		รวม (คน)
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	
ไม่เคยศึกษา	756	911	1,667
ต่ำกว่า ป.4	2,119	2,071	4,190
ป.4-6	10,393	9,861	20,254
ม.ศ. 1-3	125	85	210
ม.1-3	2,412	2,176	4,588
ม.ศ.4-5	63	43	106
ม.4-6	1,412	1,338	2,750
ปวช.	94	70	164
ปวส.	216	188	404
ปริญญาตรี	380	574	954
ปริญญาโท	17	8	25
ปริญญาเอก	8	13	21
อื่นๆ ไม่ระบุ	1,083	987	2,070
รวม	19,078	18,325	37,403

ที่มา : ข้อมูล จปฐ. อำเภอเสิงสาง (2554)

หมายเหตุ : จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริงจากการสำรวจนี้อาจไม่เท่ากับจำนวนประชากรที่มีอยู่ในทะเบียนบ้านได้

ข. สถานศึกษา ครูและนักเรียน อำเภอเสิงสางมีโรงเรียนจำนวน 53 แห่ง มีครูจำนวนทั้งหมด 605 คน มีนักเรียนจำนวน 10,725 คน โดยเฉลี่ยจำนวนครู 1 คนต่อนักเรียนประมาณ 18 คน

ตารางที่ 236 แสดงจำนวนสถานศึกษา ครู และนักเรียนจำแนกเป็นรายตำบล อำเภอเสิงสาง

ตำบล/เทศบาล	จำนวนโรงเรียน	จำนวนครู	จำนวนนักเรียน
เสิงสาง	7	56	708
สระตะเคียน	10	102	1,434
โนนสมบูรณ์	5	62	1,164
กุดโบสถ์	10	106	1,785
สุขไพบูลย์	9	109	1,585
บ้านราษฎร์	6	80	947
เทศบาลตำบลเสิงสาง	4	86	3,042
เทศบาลตำบลโนนสมบูรณ์	2	4	60
รวม	53	605	10,725

ที่มา : สำนักงานเขตการศึกษาที่ 3 นครราชสีมา (2553)

ค. การศึกษาอื่น ๆ อำเภอเสิงสางมีศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนหรือศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ระดับอำเภอจำนวน 1 แห่ง และมีศูนย์บริการระดับตำบลจำนวน 6 แห่ง มีบุคลากรสายการสอนและครูอาสา จำนวน 3 คน มีนักเรียนจำนวน 988 คน มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านจำนวน 1 แห่ง

3) ด้านการสาธารณสุข

ก. สถานบริการด้านการสาธารณสุขและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในพื้นที่อำเภอเสิงสางทั้งของรัฐและของเอกชน ดังนี้

ตารางที่ 237 แสดงจำนวนสถานบริการสาธารณสุข อำเภอเสิงสาง

สถานบริการสาธารณสุข	จำนวน	หมายเหตุ
โรงพยาบาลประจำอำเภอ	1	ขนาด 30 เตียง
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	9	
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	1	
คลินิกแพทย์	10	
ร้านขายยาแผนปัจจุบัน	2	

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเสิงสาง (2554)

ข. บุคลากรทางด้านสาธารณสุข (ไม่นับรวมเอกชน) ในพื้นที่อำเภอเสิงสางมีบุคลากรทางด้านสาธารณสุข ดังนี้

ตารางที่ 238 แสดงจำนวนบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข อำเภอเสิงสาง

บุคลากร	จำนวน (คน)	ประชากรต่อบุคลากรทางการแพทย์ 1 คน
แพทย์	3	22,908
ทันตแพทย์	1	68,723
เภสัชกร	3	22,908
พยาบาลวิชาชีพ	48	1,432
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	1,385	50
สาธารณสุขอำเภอ	45	1,527
นักวิชาการสาธารณสุข	7	9,818
บุคลากรสาธารณสุข	35	1,964

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเสิงสาง (2554)

ค. สถานการณ์ด้านสาธารณสุข ในพื้นที่อำเภอเสิงสาง โรคที่ต้องเฝ้าระวังในปี พ.ศ. 2553 มีจำนวนผู้ป่วยเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรหนึ่งแสนคนดังนี้

ตารางที่ 239 แสดงการป่วยของประชากร อำเภอเสิงสาง

ชื่อโรค	จำนวน (คน)	อัตราป่วยต่อประชากรหนึ่งแสนคน
โรคอุจจาระร่วง	124	85.21
โรคตาแดง	67	46.04
โรคปอดอักเสบ	35	24.05
โรคไข้ไม่ทราบสาเหตุ	45	30.92
โรคอาหารเป็นพิษ	20	13.74
โรคไข้เลือดออก	12	8.24
โรคสุกใส	5	3.43
โรคฉี่หนู	1	0.68
โรคไข้รอกสาครใหญ่ (Scrub Typhus)	1	0.68

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเสิงสาง (2554)

จ. อัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากร ข้อมูลจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2549 – 2553 ในพื้นที่อำเภอเสิงสาง มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากร โดยใช้อัตรา 1: 1,000 ของประชากร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 240 แสดงอัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากร อำเภอเสิงสาง

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากร (คน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง
2549	67,035	-
2550	67,510	0.71
2551	68,108	0.89
2552	68,387	0.41
2553	68,628	0.35

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (2553)

4) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านการป้องกัน ในพื้นที่อำเภอเสิงสางมีการจัดระบบการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในด้านต่างๆ โดยมีสถานีตำรวจภูธรอำเภอเสิงสาง 1 แห่ง มีที่พัคสายตรวจ 6 จุด โดยทำงานร่วมกับฝ่ายความมั่นคง มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน การจัดระเบียบสังคม แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและความขัดแย้งของประชาชนในพื้นที่ งานกิจการชายแดน งานกิจการผู้อพยพ งานกิจการชนกลุ่มน้อย งานกิจการหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง งานการข่าว งานกิจการอาสารักษาดินแดน งานด้านการสื่อสาร การดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมและการปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติการของหน่วยงานอื่นหรือที่ได้รับมอบหมาย

5) ด้านศาสนา ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 99.67 มีประเพณีการทำบุญตามพระพุทธศาสนาในเดือนต่าง ๆ ที่สืบสานต่อเนื่องกันมา มีความเป็นอยู่แบบเครือญาติ ผูกพันและพึ่งพาอาศัยกัน ให้ความเคารพนับถือพระสงฆ์ ผู้อาวุโส และผู้นำชุมชน ประชาชนมีความเชื่อถือและยังยึดมั่นในวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม เช่น ประเพณีสงกรานต์ เข้าพรรษา แห่เทียนพรรษา ทอดกฐิน ทอดผ้าป่า บุญบั้งไฟ บวชนาค ทำบุญกลางบ้าน โคมไฟ เป็นต้น ในพื้นที่มีวัด สำนักสงฆ์ และที่พัคสงฆ์ จำนวน 66 แห่ง ศาลเจ้าจำนวน 1 แห่ง และโบสถ์คริสต์จำนวน 2 แห่ง

6) ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญ ได้แก่ การจักสานตะกร้า อุปกรณ์จับปลาจากไม้ไผ่ การจักสานตะกร้าจากเชือกมัดฟาง หลอดพลาสติก พลาสติก การทอผ้ามัดหมี่ การทอเสื่อ การตัดเย็บเสื้อผ้า การนวดแผนโบราณ การเกษตร (มันสำปะหลัง) การทำหมอนปักทอง การทำกระดืบข้าวเหนียว การเลี้ยงไหม การทำปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ หมอทำขวัญ

7) ด้านวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ประชาชนมีความเชื่อถือและยึดมั่นในวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม เช่น ประเพณีสงกรานต์ ลอยกระทง เข้าพรรษา แห่เทียนพรรษา ทอดกฐิน ทอดผ้าป่า บุญบั้งไฟ บวชนาค ทำบุญกลางบ้าน โคมไฟ งานฉลองชัยชนะอนุสาวรีย์ย่าโม เป็นต้น

8) ด้านกีฬาและนันทนาการ ในพื้นที่มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและสถานที่ออกกำลังกายของประชาชนในพื้นที่ เช่น สวนเฉลิมพระเกียรติ เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ สวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น เอนกประสงค์ หมู่ที่ 9 ตำบลโนนสมบูรณ์ สนามเด็กเล่น สนามกีฬา หมู่ที่ 1 ตำบลโนนสมบูรณ์ สนามเด็กเล่น ตามศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกแห่ง สนามกีฬาเอนกประสงค์ ตำบลเสิงสาง สนามฟุตบอลทุกโรงเรียน สนามบาสเกตบอล 8 แห่ง สนามตะกร้อ สนามเทนนิส ศูนย์ฟิตเนส มีห้องสมุดประชาชน และศูนย์เรียนรู้เยาวชน

3.8.6 ลักษณะทางการเกษตร

1) การกสิกรรม อำเภอเสิงสางมีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งสิ้น 310,972 ไร่ ครัวเรือนเกษตรกรจำนวน 11,022 ครัวเรือน มีการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ดังนี้

ตารางที่ 241 แสดงจำนวนครัวเรือนที่ปลูกพืช พื้นที่ปลูก และผลผลิตเฉลี่ยในพื้นที่อำเภอเสิงสาง

ลำดับ	พืชเศรษฐกิจ	จำนวนครัวเรือนที่ปลูก	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตโดยเฉลี่ย (กก./ไร่)
1	ข้าวนาปี	1,898	47,426	459
2	มันสำปะหลัง	12,219	244,391	1,200
3	อ้อย	628	12,561	10,000
4	ข้าวโพด	459	6,897	850
5	ไม้ผล	569	10,300	1,545
6	ผัก	1,254	4,545	545
7	อื่นๆ	2,456	4,310	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเสิงสาง (2554)

2) ด้านปศุสัตว์ จากข้อมูลของสำนักงานปศุสัตว์อำเภอเสิงสางประจำปี พ.ศ.2554 พบว่าในพื้นที่มีเกษตรกรที่ทำการปศุสัตว์ที่หลากหลาย เช่น โคเนื้อ โคนม กระบือ สุกร ไก่เนื้อและไข่ มีทั้งการเลี้ยงในระบบฟาร์มและเกษตรกรรายย่อย ดังนี้

ตารางที่ 242 แสดงการทำปศุสัตว์ในพื้นที่อำเภอเสิงสาง

ลำดับที่	ชนิดสัตว์	จำนวนสัตว์ (ตัว)	จำนวนครัวเรือน
1	โคเนื้อ	5,943	1,170
2	โคนม	1,715	35
3	กระบือ	761	250
4	สุกร	1,975	315
5	ไก่เนื้อ	330,000	450
6	ไก่ไข่	25,470	250

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเสิงสาง (2554)

3) ด้านการประมง จากข้อมูลสำนักงานประมงจังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2553 พบว่า อำเภอเสิงสางมีการทำประมงน้ำจืด มีสัตว์น้ำจืดที่จับได้รวมทั้งอำเภอจำนวน 83.60 ตันต่อปี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 243 แสดงปริมาณการจับสัตว์น้ำในพื้นที่อำเภอเสิงสาง

ชนิดสัตว์ที่จับ	ปริมาณการจับ (ตันต่อปี)
ปลาดุก	44.60
ปลาดุกเพียน	23.40
ปลานิล	13.20
ปลาไน	2.40
รวม	83.60

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครราชสีมา (2553)

3.8.7 ลักษณะทางอุตสาหกรรม

สถานประกอบการอุตสาหกรรม อำเภอเสิงสางมีโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตดำเนินการและประกอบการ จำนวน 36 แห่ง ซึ่งสามารถจำแนกตามลักษณะการประกอบการได้ดังนี้

ตารางที่ 244 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่อำเภอเสิงสาง

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวน
อุตสาหกรรมเกษตร	19 แห่ง
อุตสาหกรรมข้าว	4 แห่ง
อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	5 แห่ง
อุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้า	2 แห่ง

ตารางที่ 244 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่อำเภอเสิงสาง (ต่อ)

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวน
อุตสาหกรรมก๊าซ	2 แห่ง
อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์และเครื่องจักรกล	1 แห่ง
อุตสาหกรรมก่อสร้าง	1 แห่ง
อุตสาหกรรมไม้	1 แห่ง
อุตสาหกรรมพลาสติก	1 แห่ง

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา (2553)

3.8.8 ลักษณะทางพาณิชยกรรม

- 1) ด้านพาณิชยกรรม อำเภอเสิงสางมีการประกอบการด้านพาณิชยกรรม ดังนี้
 - ธนาคารสาขาในพื้นที่มีอยู่ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
 - สหกรณ์ในพื้นที่อำเภอเสิงสางมีทั้งหมด จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรเสิงสาง จำกัด สหกรณ์การเกษตรโนนสมบูรณ์ จำกัด สหกรณ์บริการเดินรถเสิงสาง จำกัด และสหกรณ์โคนมเสิงสาง จำกัด
 - สถานประกอบการในพื้นที่อำเภอเสิงสาง มีดังนี้

- ร้านอาหาร	36 แห่ง	- ร้านจำหน่ายแก๊สหุงต้ม	8 แห่ง
- สถานขนานูบาล	1 แห่ง	- ร้านตัดเย็บเสื้อผ้า	3 แห่ง
- โรงแรม รีสอร์ท	1 แห่ง	- ร้านซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า	12 แห่ง
- กิจการบ้านเช่า	8 แห่ง	- ร้านเสริมสวย ตัดผม	30 แห่ง
- ร้านรถจักรยานยนต์	30 แห่ง	- ร้านขายอุปกรณ์การเกษตร	5 แห่ง
- ร้านขายอุปกรณ์ก่อสร้าง	4 แห่ง	- ลานรับซื้อข้าวเปลือก	1 แห่ง
- ร้านเหล็กตัด มุ่งลวด	6 แห่ง	- ร้านขายของชำทั่วไป	338 แห่ง
- อู่ซ่อมรถยนต์	19 แห่ง	- ลานมัน	10 แห่ง
- ร้านซ่อมรถจักรยาน	21 แห่ง	- โรงสีข้าว	20 แห่ง
- ร้านล้างอัดฉีดรถ	4 แห่ง	- ตลาดสดจำนวน	1 แห่ง
- สถานีบริการน้ำมัน	38 แห่ง		
- 2) การท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยว อำเภอเสิงสางมีสถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่
 - หาดชมตะวัน หาดทรายน้ำจืดของเขื่อนลำปลายมาศ เป็นสถานที่ชมพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกได้อย่างชัดเจน

- หอศิลป์เสิงสาง ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเสิงสาง เป็นแหล่งรวมศิลปะภาพวาดและ
ถ้วยรางวัลของนักเรียนโรงเรียนเสิงสางที่ได้รับรางวัลชนะเลิศจากต่างประเทศ

3.8.9 ลักษณะทางโครงสร้างพื้นฐาน

1) การคมนาคม ในพื้นที่อำเภอเสิงสางมีเส้นทางการคมนาคมติดต่อระหว่างอำเภอ
จังหวัด รวมทั้งในหมู่บ้านมีรายละเอียด ดังนี้

- ทางหลวงจังหวัด หมายเลข 2119 (สายนครบุรี - เสิงสาง) เป็นถนนลาดยาง
แอสฟัลต์ เริ่มจากอำเภอนครบุรี ผ่านอำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา ไปยังอำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์
และใช้เป็นเส้นทางไปสู่อำเภอชุมพวงได้

- ทางหลวงจังหวัด หมายเลข 2317 (สายเสิงสาง-หนองกี่) ระยะทาง 30 กิโลเมตร
ปัจจุบันเป็นถนนลาดยาง เริ่มจากตำบลเสิงสาง ผ่านตำบลสุขไพบูลย์ อำเภอเสิงสาง ไปยังอำเภอหนองกี่
จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งกรมทางหลวงเป็นผู้ดูแลอยู่

- ทางหลวงจังหวัด หมายเลข 2356 (สายเสิงสาง-โนนสมบูรณ์) ระยะทาง 15
กิโลเมตร เป็นถนนระหว่างตำบลเสิงสางกับตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง เป็นถนนลาดยาง

- ถนนสายเสิงสาง - ราษฎร์บูรณะ ระยะทาง 14.5 กิโลเมตร เป็นถนนที่ใช้เชื่อม
ระหว่างตำบลเสิงสาง ผ่านตำบลสระตะเคียน ไปยังบ้านราษฎร์บูรณะหมู่ที่ 8 ตำบลโนนสมบูรณ์ เป็น
ถนนลาดยาง

- ถนนลูกรังเชื่อมระหว่างตำบล หมู่บ้านต่าง ๆ มีถนนเข้าถึงทุกหมู่บ้าน สภาพใช้
การได้ทุกฤดูกาล

2) การโทรคมนาคม ติดต่อสื่อสาร อำเภอเสิงสางมี โทรศัพท์สาธารณะประจำหมู่บ้าน
จำนวน 635 แห่ง ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข จำนวน 1 แห่ง และมีหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านทุก
หมู่บ้านเพื่อใช้สำหรับการสื่อสารภายในหมู่บ้าน ปัจจุบันระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรศัพท์
สาธารณะประชาชนไม่ค่อยได้ใช้ประโยชน์มากนัก เพราะว่ามีเครื่องโทรศัพท์มือถือมาใช้กันมาก
ขึ้น ปัจจุบันเครือข่ายโทรศัพท์มือถือมีครอบคลุมพื้นที่อำเภอเสิงสางแล้ว

3) ประปา พื้นที่อำเภอเสิงสางมีการประปาส่วนภูมิภาคจำนวน 2 แห่ง ส่วนมากผู้ใช้เป็น
ประชากรในเขตเทศบาลเป็นหลัก ส่วนประชากรที่อาศัยอยู่ตามหมู่บ้านจะใช้น้ำประปาหมู่บ้าน หรือ
น้ำประปาที่ทางราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสร้างให้ ปัจจุบันมีระบบประปาหมู่บ้านจำนวน
36 แห่ง แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ของอำเภอ

4) แหล่งน้ำ ในพื้นที่อำเภอเสิงสางมีแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ในระดับครัวเรือนและระดับ
ชุมชนดังนี้

ตารางที่ 245 แสดงจำนวนแหล่งน้ำในพื้นที่อำเภอเสิงสาง ระหว่างปี พ.ศ. 2552-2554

ประเภทแหล่งน้ำ	2552		2553		2554	
	ทั้งหมด	ที่ใช้ได้ในฤดูแล้ง	ทั้งหมด	ที่ใช้ได้ในฤดูแล้ง	ทั้งหมด	ที่ใช้ได้ในฤดูแล้ง
บ่อส่วนตัว	159	136	159	136	47	47
บ่อสาธารณะ	191	101	192	102	196	79
บ่อน้ำบาดาล	350	312	312	300	297	297
ถังเก็บน้ำ	450	450	436	354	225	225
โรงแยกน้ำขนาดใหญ่	45,123	45,000	36,078	35,410	34,458	34,458

ที่มา : ข้อมูล จปฐ. อำเภอเสิงสาง (2554)

5) ไฟฟ้า ในพื้นที่อำเภอเสิงสางมีสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จำนวน 1 แห่ง ประชาชนในพื้นที่อำเภอเสิงสางมีไฟฟ้าใช้ร้อยละ 98 ของพื้นที่ ซึ่งยังไม่มีไฟฟ้าใช้อีกประมาณร้อยละ 2 ของครัวเรือนทั้งหมด

3.8.10 ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) ทรัพยากรดิน ในอำเภอเสิงสางมีกลุ่มดินในพื้นที่ ดังนี้

- กลุ่มดินที่ราบน้ำท่วมถึง (ชุดวัฒนา) เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย จนถึงดินเหนียว การระบายน้ำไม่ค่อยดี ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง เหมาะแก่การปลูกข้าว
- กลุ่มดินดอน (ชุดดินน้ำพอง ชุดดินวาริน ชุดดินยโสธร) ลักษณะดินหน้าดินลึก เนื้อดินละเอียดปานกลาง ยกเว้นดินชุดน้ำพองซึ่งมีเนื้อดินหยาบ ความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมสำหรับปลูกหญ้า เลี้ยงสัตว์
- กลุ่มดินเนินเขา (ชุดดินโชคชัย ชุดดินสุรินทร์) เนื้อดินละเอียดปานกลางถึงละเอียดมาก เป็นดินร่วนปนทรายค่อนข้างเหนียว ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างสูง เหมาะสำหรับปลูกไม้ผล และพืชไร่

2) ทรัพยากรน้ำ อำเภอเสิงสางมีทรัพยากรแหล่งน้ำที่เป็นหนองน้ำและสระน้ำสาธารณะ จำนวน 61 แห่ง และมีแหล่งน้ำที่สำคัญ ดังนี้

- เขื่อนลำปลายมาศ เป็นแหล่งน้ำที่เกิดจากลำน้ำเพ็ญและลำมาศเหนือไหลมาบรรจบกัน เขื่อนลำปลายมาศก่อสร้างในปี พ.ศ. 2529 เสร็จในปี พ.ศ. 2533 และมีการใช้น้ำเพื่อการเกษตรกรรมในเขตอำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ในพื้นที่บ้านราษฎร์บูรณะ หมู่ที่ 8 ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง
- ลำน้ำธรรมชาติที่สำคัญ คือ ลำมาศ ความยาวประมาณ 25 กิโลเมตร ไหลจากพื้นที่ตำบลโนนสมบูรณ์ ผ่านตำบลสระตะเคียน ตำบลเสิงสาง ตำบลกุดโบสถ์ ออกสู่พื้นที่อำเภอปะคำ

จังหวัดบุรีรัมย์ ในลุ่มน้ำลามาสมิลาห้วยทั้งหมด 10 ลำห้วย ความยาวทั้งสิ้นประมาณ 140 กิโลเมตร ได้แก่ ห้วยหินใหญ่ อยู่ในเขตตำบลโนนสมบูรณ์ คลองหิน อยู่ในเขตตำบลโนนสมบูรณ์ ลำชายโคง อยู่ในเขตตำบลสระตะเคียน ห้วยราง อยู่ในเขตตำบลสระตะเคียนและตำบลโนนสมบูรณ์ ห้วยละลม อยู่ในเขตตำบลเสิงสาง ห้วยไผ่ อยู่ในเขตตำบลเสิงสาง ห้วยหนองลุมพุก อยู่ในเขตตำบลกุดโบสถ์ ห้วยชัยยาง อยู่ในเขตตำบลกุดโบสถ์ ห้วยสะเดา อยู่ในเขตตำบลกุดโบสถ์ ห้วยสะพาน อยู่ในเขตตำบลกุดโบสถ์

3) ทรัพยากรป่าไม้ อำเภอเสิงสาง มีพื้นที่ป่าไม้ที่สำคัญ 15 แห่ง ดังนี้

- ป่าชุมชนเฉลิมพระเกียรติบ้านท่าเยี่ยม หมู่ 2 ตำบลกุดโบสถ์ พื้นที่ 1,300 ไร่
- ป่าสาธารณะ บ้านกุดโบสถ์ หมู่ 1 ตำบลกุดโบสถ์ จำนวนพื้นที่ 22 ไร่
- ป่าสาธารณะ บ้านโคกเตาเหล็ก หมู่ 4 ตำบลกุดโบสถ์ จำนวนพื้นที่ 40 ไร่
- ป่าสาธารณะ บ้านหนองสนวน หมู่ 5 ตำบลกุดโบสถ์ จำนวนพื้นที่ 19 ไร่
- ป่าสาธารณะ บ้านสมบัติเจริญ หมู่ 6 ตำบลกุดโบสถ์ จำนวนพื้นที่ 35 ไร่
- ป่าชุมชน บ้านโคกหน้าคลอง หมู่ 4 ตำบลสุขไพมูลย์
- ป่าชุมชน บ้านหนองขนก หมู่ 5 ตำบลสุขไพมูลย์
- ป่าชุมชน บ้านเจริญผล หมู่ 12 ตำบลสุขไพมูลย์
- ป่าสาธารณะดงदान หมู่ 1 ตำบลสระตะเคียน จำนวนพื้นที่ 1,069 ไร่
- ป่าชุมชน หมู่ 6 ตำบลสระตะเคียน จำนวนพื้นที่ 35 ไร่
- ป่าชุมชนบ้านหนองหลักศิลา หมู่ 5 ตำบลเสิงสาง พื้นที่ 1,700 ไร่
- ป่าชุมชนบ้านหนองไผ่น้อย หมู่ 7 ตำบลเสิงสาง พื้นที่ 12 ไร่
- ป่าชุมชนบ้านหนองไผ่ใหญ่ หมู่ 9 ตำบลเสิงสาง พื้นที่ 2 ไร่
- ป่าชุมชนที่สาธารณะบ้านไผ่สามัคคี หมู่ 14 ตำบลเสิงสาง พื้นที่ 42 ไร่
- ป่าชุมชนบ้านสระประทุม หมู่ 16 ตำบลเสิงสาง พื้นที่ 47 ไร่

3.8.11 ด้านการเมือง

ในพื้นที่อำเภอเสิงสางมีความเคลื่อนไหวทางการเมืองทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง โดยมีพรรคการเมืองและกลุ่มต่างๆทางการเมืองที่เข้ามามีบทบาทในพื้นที่ ดังนี้

ก. ระดับชาติ ในพื้นที่อำเภอเสิงสางมีพรรคการเมืองที่เข้ามามีบทบาทในพื้นที่ มีจำนวน 4 พรรคการเมือง ดังนี้ พรรคเพื่อไทย พรรคชาติพัฒนา พรรคประชาธิปัตย์ และพรรคภูมิใจไทย แต่ว่าในพื้นที่อำเภอเสิงสาง ไม่มีสาขาพรรคการเมือง

ข. การเมืองระดับท้องถิ่น ในพื้นที่อำเภอเสิงสางมีการขับเคลื่อนทางการเมืองในระดับท้องถิ่น มีการแข่งขันเพื่อเข้าไปสู่อำนาจการบริหารจัดการกันอย่างจริงจัง ในขณะเดียวกันในกระบวนการเลือกตั้งก็มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียงทุกระดับ หรือบางครั้งเข้ามาเป็นนักการเมืองได้เพราะว่ามีจำนวนญาติพี่น้องมาก

ค. การเมืองภาคประชาชน ในพื้นที่อำเภอเสิงสางมีเครือข่ายภาคประชาชนที่ทำงานตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เครือข่ายสภาองค์กรชุมชนตำบลที่ทำงานร่วมกับองค์กรภาคีภายนอกอื่น ๆ ด้วย

3.8.12 ด้านการจัดการราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

การจัดระเบียบการปกครอง ในเขตพื้นที่อำเภอเสิงสาง จำแนกการปกครองตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พุทธศักราช 2534 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้ ดังนี้

1) การบริหารราชการส่วนกลาง ในพื้นที่อำเภอเสิงสางหน่วยงานราชการส่วนกลาง ตั้งอยู่ในพื้นที่ ได้แก่ โรงพยาบาลอำเภอเสิงสาง และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

2) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค มีส่วนราชการต่าง ๆ ดังนี้ ที่ทำการปกครองอำเภอ สถานีตำรวจภูธร สถานีตำรวจทางหลวง สำนักงานศุลกากร สำนักงานที่ดิน สำนักงานสรรพากร สำนักงานป่าไม้ สำนักงานสถิติ สำนักงานเกษตร สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานศึกษาธิการ สำนักงานประถมศึกษา สำนักงานจัดหางาน และสำนักงานปศุสัตว์

3) หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในพื้นที่อำเภอเสิงสาง ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข

4) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น อำเภอเสิงสางมีการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น 3 รูปแบบ คือ

ก. องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในพื้นที่อำเภอเสิงสางมีศูนย์ประสานงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาในพื้นที่

ข. องค์การบริหารส่วนตำบล มีสำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเสิงสาง และมีองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลเสิงสาง องค์การบริหารส่วนตำบลสระตะเคียน องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสมบูรณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลกุดโบริศถ์ องค์การบริหารส่วนตำบลสุขไพบูรณ์ และองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์

ค. เทศบาล ในพื้นที่อำเภอเสิงสาง มีเทศบาล จำนวน 2 แห่ง คือ เทศบาลตำบลเสิงสาง และเทศบาลตำบลโนนสมบูรณ์

5) การปกครองท้องที่ อำเภอเสิงสางได้มีการแบ่งเขตการปกครองตามพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2547 เป็น 6 ตำบล 84 หมู่บ้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 246 แสดงจำนวนหมู่บ้าน จำแนกตามตำบล อำเภอเสิงสาง

ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	รายชื่อหมู่บ้าน
เสิงสาง	16	บ้านเสิงสาง บ้านสระประทีป บ้านหลวง บ้านซำ บ้านหนองหลักศิลา บ้านดงเย็น บ้านหนองไม้ไผ่ บ้านรุ่งเรือง บ้านหนองไผ่ใหญ่ บ้านประชาสันต์ บ้านบัวดำ บ้านทรัพย์อุดม บ้านหนองรังงาม บ้านไผ่สามัคคี บ้านรุ่งสว่าง และบ้านสระประทุม
สระตะเคียน	14	บ้านสระตะเคียน บ้านหนองหิน บ้านโคกสูง บ้านโคกไม้ตาย บ้านสันติสุข บ้านหนองไช่น้ำ บ้านโคกวันอน บ้านบุจิว บ้านใหม่ บ้านคลองศรีสุข บ้านสันตินิมิตร บ้านหนองใหญ่ บ้านสันติพัฒนา และบ้านห้วยเตยพัฒนา
โนนสมบูรณ์	14	บ้านโนนสมบูรณ์ บ้านโคกอ้อ บ้านโนนสำราญ บ้านหนองกระทุ่ม บ้านวังคล้า บ้านลำเนียงพัฒนา บ้านราษฎร์สามัคคี บ้านหลักขาว บ้านบ่อลิง บ้านห้วยหินพัฒนา บ้านซำบง บ้านเจริญทรัพย์ บ้านด่านละกอ และบ้านโป่งคอก
กุศโบสถ์	18	บ้านกุศโบสถ์ บ้านทำนียม บ้านหนองลุ่มปัก บ้านโคกเตาเหล็ก บ้านตอกโจด บ้านหนองสนวน บ้านสมบัติเจริญ บ้านหนองแดง บ้านดอนโบสถ์ บ้านหนองรงกา บ้านใหม่โนนทอง บ้านสมบัติพัฒนา บ้านหนองบัวแดง บ้านดอนไร่ บ้านเตาเหล็กท่าช้าง บ้านดอนโบสถ์พัฒนา บ้านหนองสนวนพัฒนา และบ้านท่าเยี่ยมพัฒนา
สุขไพบูลย์	13	บ้านสุขไพบูลย์ บ้านดอนแขวน บ้านศักดิ์นาก บ้านโคกหน้ากลอง บ้านหนองนาก บ้านหนองเข้ บ้านหนองตุม บ้านดงอิจานใหญ่ บ้านซำลังกา บ้านประชาไทย บ้านพุนทรัพย์ บ้านเจริญผล และบ้านหนองกราดพัฒนา
บ้านราษฎร์	10	บ้านปางไม้ บ้านหนองปรือ บ้านราษฎร์บำรุง บ้านทรัพย์เจริญ บ้านวังชมพู บ้านราษฎร์สันติสุข บ้านลำไชกง บ้านราษฎร์บูรณะ บ้านใหม่ทานตะวัน และบ้านราษฎร์พัฒนา

ที่มา : รวบรวมโดยคณะกรรมการโครงการทศวรรษใหม่ ปฏิรูปโคราช ปฏิรูปประเทศไทย อำเภอเสิงสาง (2554)

3.8.13 การวิเคราะห์ศักยภาพของอำเภอเสิงสาง

จากการจัดการประชุมเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2554 ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนรวมทั้งสิ้น 64 คน ประกอบด้วย ผู้นำกลุ่มต่าง ๆ จำนวน 47 คน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 8 คน นักธุรกิจจำนวน 1 คน หน่วยราชการต่าง ๆ จำนวน 8 คน ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีส่วนร่วมในการระดมสมองและวิเคราะห์ศักยภาพของอำเภอดังนี้

1) การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่เป็นปัจจัยหนุนและปัจจัยที่เป็นปัญหาและมีผลต่อการพัฒนาพื้นที่อำเภอเสิงสางสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 247 วิเคราะห์ศักยภาพ จุดแข็งและจุดอ่อน ของอำเภอเสิงสาง

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<p>ก. ด้านกายภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีลักษณะภูมิประเทศที่มีความสวยงามและมีความหลากหลายทางชีวภาพ - มีพื้นที่กว้างเหมาะสำหรับการเพาะปลูกหรือทำการเกษตรทั้งพืชเศรษฐกิจและสัตว์เศรษฐกิจ - มีป่าที่เป็นแหล่งอาหารและเป็นทรัพยากรที่สร้างรายได้ให้กับคนในพื้นที่ - มีหาดชมตะวันที่เป็นแหล่งรายได้ให้ชุมชนจากการที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวในพื้นที่ - มีแหล่งทรัพยากรและวัตถุดิบจำนวนมาก มีป่ามรดกโลก ป่าชุมชนแหล่งอาหารจากธรรมชาติ แหล่งผลิตพืชผลทางการเกษตรที่หลากหลาย 	<p>ก. ด้านกายภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เส้นทางคมนาคมในระดับหมู่บ้านและตำบลยังไม่ดีคุณภาพ ทำให้ไม่สะดวกในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตร - การพัฒนาระบบชลประทานยังไม่ครอบคลุมพื้นที่เกษตรกรรม - คุณภาพดินเริ่มเสื่อมคุณภาพเนื่องจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวเป็นหลักและต่อเนื่อง
<p>ข. ด้านสังคม (การศึกษา ครอบครัว เยาวชน กลุ่มอาชีพ ภูมิปัญญา)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การให้ความรู้ของเจ้าหน้าที่ด้านสุขภาพมีความต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนมีการรับรู้ข่าวสารจากสื่อในหมู่บ้าน - ลักษณะนิสัยการบริโภคอาหารของคนในพื้นที่ที่เน้นการรับประทานพืชผัก สมุนไพรที่มีผลดีต่อสุขภาพและร่างกายของตนเอง - ทุกภาคส่วนในพื้นที่อำเภอเสิงสางมีการสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่มีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ - ประชาชนมีภูมิปัญญาด้านการให้ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและมีศูนย์สุขภาพตำบล มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 	<p>ข. ด้านสังคม (การศึกษา ครอบครัว เยาวชน กลุ่มอาชีพ ภูมิปัญญา)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนในพื้นที่มีการใช้สารเคมีในการทำเกษตรที่มากเกินไป - การให้ความรู้ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านด้านการป้องกันโรคภัยทำให้ประชาชนได้รับความรู้ แต่น้อยคนที่จะนำไปปฏิบัติตาม - เยาวชนในพื้นที่เลียนแบบวัฒนธรรมใหม่ ๆ จากการออกไปทำงานข้างนอก และจากสื่อต่าง ๆ - เยาวชนในพื้นที่เริ่มมีวามเสพยาเสพติด ไม่สนใจการเรียน ไม่เชื่อฟังพ่อแม่ - การศึกษาทำให้คนออกไปทำงานนอกบ้านมากขึ้นทำให้มีผลกระทบต่อแรงงานในพื้นที่ - ภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่ถูกถ่ายทอดไปสู่คนรุ่นใหม่ เพื่อนำไปสู่การสืบต่อมรดกทางปัญญาต่อไป

ตารางที่ 247 วิเคราะห์ศักยภาพ จุดแข็งและจุดอ่อน ของอำเภอเสิงสาง (ต่อ)

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<p>ค. ด้านเศรษฐกิจ/อุตสาหกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการจ้างแรงงานจากโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ ทำให้ประชาชนมีรายได้จากการทำงาน - มีการขยายตัวในการลงทุนของนักลงทุนมากขึ้นที่จะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของพื้นที่ ทำให้มีงานทำและทำให้ลดการอพยพแรงงานออกนอกพื้นที่ - การปลูกพืชหลัก (มันสำปะหลัง ข้าวโพด) คุณภาพดีเป็นอันดับหนึ่งของประเทศ - มียางพาราคุณภาพดีที่ปลูกได้ในพื้นที่จำนวนมากขึ้น - มีโรงงานรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร 	<p>ค. ด้านเศรษฐกิจ/อุตสาหกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรยังไม่มีมีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่เหมาะสม และไม่หลากหลาย - ต้นทุนการผลิตทางการเกษตรมีราคาสูงขึ้น - ประชาชนในพื้นที่ขาดการรวมกลุ่มอาชีพ ในการต่อรองราคา และขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีเกี่ยวกับสินค้าของชุมชน - สินค้าโอท็อป ยังไม่มีตลาดรองรับอย่างถาวร และคุณภาพของผลิตภัณฑ์บางชนิดไม่ได้มาตรฐาน
<p>ง. ด้านการเมืองการปกครอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนมีความเข้าใจคำว่า ประชาธิปไตย และมีความเสมอภาคให้ความสำคัญกับทุกคน - ประชาชนในพื้นที่ค่อนข้างมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิหน้าที่ของบุคคล และมีความเคารพต่อกฎ กติกา ระเบียบ และข้อบังคับ - ประชาชนในพื้นที่มีความสามัคคีในหมู่คณะ ทำให้ชุมชนเกิดความสงบสุข 	<p>ง. ด้านการเมืองการปกครอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีกลุ่มคนบางส่วนไม่ยอมรับในระบบประชาธิปไตย มีความแตกแยกในระหว่างการเลือกตั้ง มีการซื้อสิทธิขายเสียง - ประชาชนขาดความเข้าใจ ขาดจิตสำนึกในด้านการเมือง คิดว่าเป็นเรื่องไกลตัว - ผู้นำในชุมชนขาดความสามัคคี ไม่ยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน ทำให้ประชาชนได้รับผลกระทบ
<p>จ. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนส่วนใหญ่ เป็นคนท้องถิ่น โคราชดั้งเดิม พูดภาษาถิ่นโคราชที่เป็นเอกลักษณ์ของคนพื้นที่ - มีการประกอบกิจกรรมประเพณีท้องถิ่นตลอดปี ตามวาระที่ต้องดำเนินการ - ประชาชน มีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาจำนวนมาก 	<p>จ. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขาดการรวบรวมภูมิปัญญา และยกย่อง เชิดชู รวมถึงการสืบทอด ถ่ายทอดภูมิปัญญาสู่คนในชุมชนและเยาวชน - เยาวชนให้ความสนใจกับวัฒนธรรมใหม่ ๆ มากกว่าวัฒนธรรมท้องถิ่น

2) การวิเคราะห์ โอกาส และอุปสรรคหรือข้อจำกัด ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อกระบวนการพัฒนาพื้นที่อำเภอเสิงสางสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 248 วิเคราะห์ศักยภาพ ด้านโอกาส และอุปสรรค ของอำเภอเสิงสาง

โอกาส	อุปสรรค/ข้อจำกัด
<p>ก. ด้านกายภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีโครงการปลูกป่าลดโลกร้อนในพื้นที่ รวมทั้งมีโครงการด้านขยะรีไซเคิล - กรมป่าไม้เริ่มทำงานเอาจริงกับผู้ที่บุกพื้นที่ป่าสาธารณะ - จังหวัดและส่วนราชการมีงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของอำเภอ 	<p>ก. ด้านกายภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาพของภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้มีผลกระทบต่อการผลิตโดยตรงที่ต้องรับภาระความเสี่ยงทางธรรมชาติ - การพัฒนาเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงกับภูมิภาคอื่นมากขึ้นทำให้นักลงทุนหันไปลงทุนในพื้นที่ที่มีโครงสร้างพื้นฐานดีกว่า
<p>ข. ด้านสังคม (การศึกษา ครอบครัว เยาวชน กลุ่มอาชีพ ภูมิปัญญา)</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระแสการใช้สมุนไพร ทำให้เป็นโอกาสของประชาชนในพื้นที่ได้ฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง - นโยบายหลักประกันสุขภาพ ที่เป็นโอกาสให้ประชาชนผู้ด้อยโอกาสได้เข้าถึงการบริการด้านสาธารณสุขมากขึ้น - มีการสนับสนุนด้านกองทุนจากรัฐบาล เช่น กองทุนหมู่บ้าน กองทุนอยู่ดีมีสุข - กระแสการบริโภคอาหารปลอดภัยทำให้เป็นโอกาสของเกษตรกรที่ปลูกผักปลอดสารเคมี - นโยบายเรียนฟรี ที่เปิดโอกาสให้คนด้อยโอกาสได้เรียนหนังสือมากขึ้น 	<p>ข. ด้านสังคม (การศึกษา ครอบครัว เยาวชน กลุ่มอาชีพ ภูมิปัญญา)</p> <ul style="list-style-type: none"> - สื่อจากทีวี หนังสือพิมพ์ และสื่อโฆษณาต่าง ๆ มีผลกระทบต่อคนในชุมชนและมีแนวโน้มไปในทางบริโภคนิยม และสื่อมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกระเลินกระเอยของคนในพื้นที่ทั้งผู้ใหญ่และเยาวชน - เรื่องเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ก้าวหน้ามากทำให้ประชาชนไม่สนใจการใช้การแพทย์ทางเลือกในการดูแลสุขภาพตนเอง รวมทั้งทำให้ประชาชนพึ่งตนเองด้านสุขภาพไม่ได้ - หลักสูตรการเรียนการสอนที่ออกแบบจากส่วนกลางไม่ตอบสนองความต้องการในการพัฒนาของพื้นที่

ตารางที่ 248 วิเคราะห์ศักยภาพ ด้านโอกาส และอุปสรรค ของอำเภอเสิงสาง (ต่อ)

โอกาส	อุปสรรค/ข้อจำกัด
<p><i>ค. ด้านเศรษฐกิจ /อุตสาหกรรม</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - นโยบายการพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่ของรัฐ รวมทั้งนโยบายที่สนับสนุนการผลิตผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่เป็นการเพิ่มโอกาสให้กับผู้ด้อยโอกาส - นโยบายการพัฒนาเกษตรกรไทยผลิตอาหารไทยสู่ครัวโลก - นโยบายประกันรายได้เกษตรกรที่ช่วยลดความเสี่ยงในการทำการเกษตร - ส่วนราชการมาให้ความรู้ในเรื่องการลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร - สนับสนุนการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง 	<p><i>ค. ด้านเศรษฐกิจ /อุตสาหกรรม</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัจจัยการผลิตทางการเกษตร และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ มีราคาสูงขึ้น - ประชาชนไม่สามารถกำหนดราคาผลผลิตทางการเกษตรได้เอง และขึ้นอยู่กับตลาดภายนอกเป็นหลัก - การลงทุนเพิ่มมากขึ้นในพื้นที่ ทำให้ประชาชนคนรุ่นใหม่ละทิ้งอาชีพเกษตร และหันไปเป็นลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมเป็นหลัก
<p><i>ง. ด้านการเมืองการปกครอง</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - รัฐเพิ่มอำนาจในการตัดสินใจของประชาชนมากขึ้น โดยการกระจายอำนาจให้ประชาชนและเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองมากขึ้น - มีหน่วยงานที่ทำงานพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองมากขึ้น เช่น สภาพัฒนาการเมือง ที่ทำให้ประชาชนได้เรียนรู้กระบวนการประชาธิปไตยทางตรง 	<p><i>ง. ด้านการเมืองการปกครอง</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ขาดกระบวนการการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่อง - การเมืองในระดับประเทศเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี - การแบ่งแยกสีทำให้เกิดความขัดแย้งของประชาชนในพื้นที่ และไม่ได้ก่อให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ - การเปลี่ยนรัฐบาลบ่อยให้การสนับสนุนงานพัฒนาในพื้นที่ไม่มีความต่อเนื่อง
<p><i>จ. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - การเปิดอาเซียนเป็นหนึ่งเดียวทำให้โรงเรียนต้องสอนให้นักเรียนรู้จักวัฒนธรรมของเพื่อนบ้านมากขึ้น - การให้มีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ทำให้ครูได้นำเอาผู้รู้ในท้องถิ่นเข้ามาเป็นผู้สอนและทำให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ระหว่างรุ่นสู่รุ่นในเรื่องของประเพณี ความเชื่อ 	<p><i>จ. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - กระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก และประเทศอย่างรวดเร็วทั้งด้านวัฒนธรรม ความเชื่อ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ทำให้ประชาชนปรับตัวไม่ทัน - สื่อกระแสหลักที่นำเสนอและโฆษณาชวนเชื่อทำให้ประชาชนเกิดการลอกเลียนแบบวัฒนธรรมใหม่ๆ

3.8.14 ข้อเสนอแนะการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาจังหวัดอย่างเป็นเอกภาพ

จากการจัดเวทีอำเภอเสิงสาง ที่ประชุมได้มีการนำเสนอให้มีการขับเคลื่อนประเด็นเพื่อนำไปสู่การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาจังหวัดอย่างเป็นเอกภาพทั้งภาครัฐ (ส่วนกลาง ภูมิภาค ท้องถิ่น) ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ ประชาชน นักวิชาการ ปราชญ์ชาวบ้าน นักการเมือง และอื่น ๆ รวมทั้งเป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ไปพร้อมกับการขับเคลื่อนงานปฏิรูปโคราช จึงมีข้อเสนอแนะให้ทำงานผ่านการขับเคลื่อนงานเชิงประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ 1 ประเด็นการบริหารจัดการท้องถิ่นอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม โดยการรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่เข้าไม่ส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่น หรือในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นภายใต้โครงการของรัฐทุกระดับ ทั้งการเข้าไปมีส่วนร่วมในฐานะที่ประชาชนมีสิทธิในการติดตามตรวจสอบโครงการต่าง ๆ ของรัฐทุกระดับ

ประเด็นที่ 2 ประเด็นการลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรในพื้นที่ค่อนข้างต้องแบกรับภาระในการผลิตผลผลิตทางการเกษตรที่สูงขึ้นและเสี่ยงต่อการขาดทุน รวมทั้งมีภาวะทางสิ่งแวดล้อมหลายอย่างที่ทำให้โอกาสการทำเกษตรประสบกับปัญหามากขึ้น

ประเด็นที่ 3 ประเด็นการแก้ปัญหาเรื่องที่ดินทำกิน เนื่องจากประชาชนในพื้นที่จำนวนมากไม่มีที่ดินทำกิน เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร และที่ดินเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่

ประเด็นที่ 4 ประเด็นด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะปัญหาเรื่องการใช้สารเคมีในการเกษตร รวมทั้งเรื่องการรักษาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ด้วย เช่น พื้นที่ป่าสาธารณะ และอื่น ๆ